

Split payment – nowy mechanizm podzielonej płatności w systemie VAT

Zgodnie z nowelizacją ustawy o podatku od towarów i usług, z dniem 1 lipca 2018 roku zacznie obowiązywać nowy mechanizm podzielonej płatności w VAT zwany z ang. *split payment*. Jest to kolejne rozwiązanie wprowadzone przez Ministerstwo Finansów w celu zapewnienia większej stabilności wpływów z tego podatku oraz przeciwdziałania nadużyciom i oszustwom podatkowym z tytułu VAT.

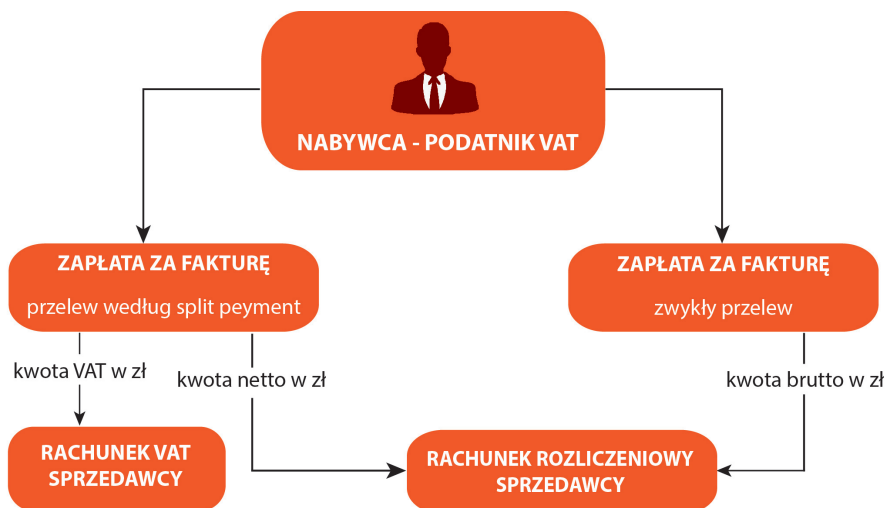
Z przepisów wynika, że stosowanie mechanizmu podzielonej płatności (*split payment*) ma na razie charakter dobrowolny. Ustawa nie nakłada obowiązku jego stosowania przez wszystkich podatników podatku VAT, co nie oznacza, że w niedalekiej przyszłości stanie się on powszechnie obowiązującym.

W myśl art. 108a zmienionej ustawy o VAT, podatnicy którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku, przy dokonywaniu płatności kwoty należności wynikającej z tej faktury mogą zastosować mechanizm podzielonej płatności. O tym, wobec którego dostawcy i której faktury mechanizm podzielonej płatności będzie zastosowany, decyduje ostatecznie nabywca towaru lub usługi będący podatnikiem VAT. W chwili regu-

lowania takiej należności, nabywca każdorazowo decyduje czy opłaty dokona zwykłym tradycyjnym przelewem czy też z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności.

Płatność według *split payment* odbywać się będzie tylko w złotych polskich, przy użyciu specjalnego komunikatu przelewu udostępnianego przez banki, przeznaczonego wyłącznie do dokonywania zapłaty tą metodą. Podatnik wypełnia przelew, w którym wskazuje kwotę sprzedaży brutto, kwotę podatku VAT, NIP sprzedawcy oraz numer faktury. Wpłacona kwota brutto zostanie automatycznie rozdzielona przez system bankowy na odpowiednie konta sprzedawcy, tj. kwota sprzedaży netto trafi na rachunek rozliczeniowy, natomiast kwota podatku na wyodrębniony dla tego podatnika rachunek VAT. W związku z tym, aby umożliwić dokonywanie płatności w ramach *split payment*, banki założą każdemu podatnikowi oddzielny rachunek rozliczeniowy VAT w ramach posiadanych przez nich firmowych rachunków rozliczeniowych.

Środki zgromadzone na specjalnym rachunku VAT będą cały czas własnością podatnika, jednak obrót nimi będzie w pewien sposób ograniczony. Przedsiębiorca będzie mógł nimi regulować własne zobowiązania podatkowe wobec Urzędu Skarbowego lub pla-

cić nimi VAT swoim dostawcom w ramach rozliczeń *split payment*. Będzie mógł również złożyć wniosek do US o uwolnienie środków na rachunku VAT i przelaniu ich na podstawowy rachunek rozliczeniowy. Urząd Skarbowy będzie miał 60 dni, licząc od dnia otrzymania wniosku, na wydanie takiej zgody lub w uzasadnionych przypadkach może podatnikowi także odmówić.

Wprowadzenie metody podzielonej płatności wywołuje coraz więcej obaw wśród wielu firm, a szczególnie wśród małych podmiotów gospodarczych, których obroty nie są zbyt duże. Jeśli bowiem nabywcy ich towarów lub usług zastosują płatność podzieloną, środki z VAT zostaną zablokowane na subkoncie VAT, zaś pozostałe do dyspozycji środki w kwocie netto mogą okazać się niewystarczające w bieżącej działalności firmy i w praktyce

oznaczać ryzyko utraty płynności finansowej. Stąd ważną może być w tym miejscu informacja, że osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą nie musi mieć firmowego konta i do rozliczeń może wykorzystywać prywatny rachunek oszczędnościowy. A jak wspomniano wcześniej, rachunki VAT będą zakładane wyłącznie dla rachunków rozliczeniowych otwartych przez podatników VAT z tytułu prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. W związku z powyższym, firma osoby fizycznej nie posiadająca firmowego konta, nie będzie podlegać systemowi podzielonej płatności (*split payment*), co oznacza, że nie będzie mogła otrzymywać ani dokonywać płatności w ramach tego mechanizmu.

Rozwiązanie *split payment* ma zastosowanie do opłat dokonywanych tylko w formie przelewu, nie można z niego skorzystać, płacąc

gotówką lub kartą płatniczą. Ponadto metodę tę mogą stosować wyłącznie podatnicy podatku VAT w transakcjach między podmiotami gospodarczymi. Nie ma ona zastosowania przy sprzedaży na rzecz klienta indywidualnego.

Należy podkreślić, że zasada *split payment* obejmuje także rolników rozliczających podatek VAT na zasadach ogólnych, posiadających rolnicze rachunki rozliczeniowe, w ramach których zostaną wyodrębnione rachunki dla potrzeb podatku VAT. Do podstawowych korzyści zachęcających rolników do stosowania mechanizmu podzielonej płatności VAT, może być fakt zwolnienia z odpowiedzialności solidarnej przy transakcjach z nieuczciwymi kontrahentami, brak stosowania sankcji w VAT oraz możliwość przyspieszonego do 25 dni zwrotu podatku VAT.

Jolanta Wesółowska